

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 145 (18.023) 24 июнь 1981 йил, чоршанба Баҳоси 2 тийин.

УНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИКНИ ҚАТТИҚ ТУРИБ ҲИМОЯ ҚИЛАЙЛИК

СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети қўшма мажлиси. Миябарда — ўртоқ Л. И. Брежнев.

ТАСС-ЎзТАГ — телефотоси.

ХАЛҚ сайлаб қўйган вакиллари Катта Кремль саройига Советлар мамлакатидоги жўшқин бунёдкорлик нафасини олиб келишди: 23 июнь кун бу ерда Унингчакириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси иш бошлады. Совет халқи партия билан мустақкам бирликда, унинг сигналган раҳбарлигида Ер юзида ялпи тинчликнинг таяғичи — социалистик Ватан қудратини

фидакорона меҳнат қилиб кўпайтирмоқда. Тинчликни қаттиқ туриб Ҳимоя қилиш, янги жаҳон урушига йўл қўймаслик — Коммунистик партия билан Совет давлатининг КПСС XXVI съезидо тасдиқланган таъқиқ сўбатининг юксак даражада инсонларларидан — ибрат боп мақсадлар. Тинчлик билан меҳнат бир-бирдан ажралмасдир. Совет кишиларининг зарбдор меҳнати партия иш-

лаб чиққан тинчлик программасини рўбга чиқаришнинг пухта негизларини вуҷудга келтиради. СССР Олий Советининг сессияси-артабд соат 11 да Иттифоқ Совети ҳамда Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бўлди ондан. Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громинов, А. П. Кирйленко, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов,

Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шевченко, Г. А. Алеев, П. Н. Демичев, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соловцов, Э. А. Шеварднадзе, В. И. Долгих, К. В. Русаков ўртоқларни депутатлар ва меҳмонлар гулдурас, давомли қарсақлар билан кўтиб олдилар. Депутатлар сессиянинг кун тартиби ва иш тартибини

яқдиллик билан тасдиқладилар. Сессиянинг кун тартибига қўйиладиган масалалар киритилди: 1. СССР Олий Советининг Жаҳон парламентлари ва халқларига муурожаатномаси тўғрисида, 2. СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Қирғизистон ССРдан ўринбосари ва СССР Олий Совети Президиумининг аъсосини сайлаш тўғрисида.

3. Уй-жой ҳўжалигини ривожлантириш, уй-жой фондини қайта қилишнинг ва унинг сақлашнинг яхшилаш тўғрисида, 4. ССР Иттифоқини ва иттифоқдош республикаларнинг уй-жой тўғрисидаги Қонуни Асослари лойиҳасини тўғрисида, 5. СССРдаги чет эл граждандарларининг ҳўқуқини ҳолати тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасини ҳўқиди, 6. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Раислик қилувчи — Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен кун тартибнинг биринчи моддасини тўғрисида чиқишга киришни тақлиф қилди. КПСС Марказий Комитети Бош сессияга, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга сўз берилди. Депутатлар ва меҳмонлар ўринларидан туриб, уни гулдурас, давомли

қарсақлар билан табриқладилар. Сўнгра ўртоқ Л. И. Брежнев СССР Олий Советининг «Жаҳон парламентларига ва халқларига муурожаатномасини лойиҳасини» ўқиб берди. Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи зўр эътибор билан тингланди ва гулдурас, давомли қарсақлар билан кўтиб олдиди. (Давомли иккинчи бетда).

Ў р т о қ Л. И. Б Р Е Ж Н Е В н у т қ и

Хўрматли депутат ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезиди бундай деб таъкидлади: «Дунёдаги ишларнинг ҳўзирги аҳволи уруш хавфини туғатиш, халқаро хавфсизликни мустақкамлаш учун янги қўшма куч-гайратлар сарфлашни талаб қилади... Хўзир партияни, халқини учун, қолаверса, планетадаги барча халқлар учун халқаро майдонда тинчликни сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ». Съезд халқаро вазиятнинг жиддийлигини эътиборга

олиб, тинчликни мустақкамлашнинг конкрет программасини ўртага қўйди, ҳўзир бу программа жаҳон жамоатчилигининг диққат марказига турбди. Бешинчи партиянинг ҳам, Совет ҳўкумати ҳам шу программани турмушга татиқ этиш учун сабот билан ишлашни давом эттирмоқдалар. КПСС съезидан кейинги уч ой мобайнида халқаро ноқедаларнинг бориши партияни чиқарган ҳўқуқларининг ҳўқонийлигини янада ишонилари таразла тасдиқлади. Америка империализми бошчилигида урушқондлик

кайфиятидаги милитаристик донралар мислиси миёсда қуролланши бойғасини авж олдириб юбордилар. Улар қуролланши жараёнини тўхтатиш тўғрисидаги, можақорлар манбаларини тутатиш ва низоли халқаро проблемаларни тинч ҳал этиш ҳўқидати музокаралардан бўйин товламолқдалар. Улар ўз тумшакларининг ошқоро агрессия ва халқаро бандиш ҳаракатларини уламий-нетмай рағбатлантирмоқдалар. Дунёдаги вазиятнинг кескинлашаётганиги тобора хатарли тус олмоқда. Кенг омма бу хатарни тобора

яхшироқ тушуноқда, милитаристларнинг активлигига қарши норозлиқ овозлари баралла эшитилмоқда. Мана шундай шаронда авантюристларнинг рекаларини барбод қилиш, тузатиб бўлмайди хато содир бўлишига йўл қўймаслик, тинчликни сақлаб қолиш учун барча тинчликсевар мамлакатлар ва халқларининг масъуляти бениҳоят қатта. Биз, совет кишилари шу масъуляти меронинг алоҳиди да сезиридик билан ҳўқидол турибдиз. Бундан ропа-раса 40 йил муқаддам гитлерчилар Германиясининг Со

вет Иттифоқида қилган ёвуларча ҳўжуми билан бошланган немис-фашист агрессиворларининг тор-муш этиш соҳасидаги урушнинг оғир таърибасини ортирганимиз. Бу уруш халқимиз ва умуман ер юзидаги ҳар қандай халқ ботишга тушган ҳўжуми урушлар орасида энг оғир уруш бўлди. Биз агрессивор қарши муқаддас жанг қилганимизда ишонилрати эмас Ер юзида ҳаёт бўлишини ўйлаган эдик. Халқимиз шу жангда ҳалок бўлган миллионлаб совет кишиларини ҳеч қачон унутмайди. Асло унутмайди!

Ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасини ўримизда туриб хўрмат билан эсга олайлик. (Ҳамма ўриндан турди. Бир лаҳза сукунат чўқади.) Биз ҳаммаимиз яхши биланмиз: Потенциал агрессивор қарши турган тинчлик кучларининг қудрати илгари ҳеч қачон бу қадар зўр бўлмаган эди. Аммо биз яна шуни биланмиз: ҳўзирги замон қуролли характериини ўзи шундай бўлиб қолди, башарти, бу қурол ишта солинувдек бўлса, бутун инсониятнинг келажиги тақдина остига қўйилган бўлув эди.

Бундан чиқадиган ҳўлоса битта: тинчликни қуролланши ва ҳарбий авантюризм иш қилбозларининг йўлини тўсиш учун ҳўзир, шу бугунгун ҳамма ишни қилиш керак. Одамларнинг яшаш ҳўқуқини таъминлаш учун ҳамма ишни қилиш керак. Зотан бу ишда четда турувчилар ва беварақлар бўлиши мумкин эмас, бу иш ҳаммага ва ҳар бир кишига даҳлдурди. Бу иш ҳўқуқларига ва сисий партияларга, жамоат ташкилотларига ва, албатта, халқлар сўйлаб қўйган ва халқларнинг номидан иш қўриган парламентларга даҳлдурди.

Шу боисдан ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети билан СССР Олий Совети Президиуми СССР Олий Советининг «Жаҳон парламентларига ва халқларига муурожаатномасини» лойиҳасини сизларнинг муҳомаидага тақдим этдилар. Бу лойиҳада тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатлари йўлида актив ҳаракат қилишга, парламентларнинг юксак оғур-эътибори ва ишонилари билан тинчлик ва халқаро ҳамкорлик манфаатлари йўлида фойдаланишга даъват этилади.

СССР СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЖАҲОН ПАРЛАМЕНТЛАРИГА ВА ХАЛҚЛАРИГА МУРОЖААТНОМАСИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети уруш хавфи кучайганидан, қуролланши бойғаси мислиси авж олганидан ташвишланиб, жаҳон парламентларига ва халқларига муурожаат этди. СССР Олий Совети иттифоқдош фашизм ва татанимизга ҳўжум қилган кунга 40 йил тулган бир пайтда муурожаат қилди Совет халқи урушда ҳалок бўлган йигирма миллион ватандошимизнинг пороқ хотираси олдида бош оғзиди. Иккинчи жаҳон уруши бутун инсониятга беҳисоб қудрат ва азоб-қўбат келтирди. Биз агрессивор қарши, ер юзида тинчлик бўлсин, деб жон берган барча кишилар хотирасини сиздан қўлиб ҳўрмат қилмайди. Тарих даҳшатли сабоқ берди. Урушнинг олдини олишга, пайдо бўлган хавфини ўз вақтида даф қилишга муваффақ бўлимаганлиги халқларга ҳаддан ташқари қимматга тушди. Фожианинг такрорланшига йўл қўйиб бўлмайди. Янги жаҳон урушига йўл қўймаслик учун ҳамма ишни қилиш лозим ва мумкин.

Ер кўрраси ҳўзирнинг ўзиндак оммавий киргин қуролларига тулиб-тошиб ёттибди. Аммо бу қурол тинимизга қўлайтирди, тобора кучли ва ҳўлсиз қуроллар қўлайтирди. Ҳарбий Европада юзлаб янги ядро ракеталари учун майдончалар тайёрланмоқда. Одамларни ядро қуролини ишлашига йўл қўйиш мумкин, деган жинояткорона фикрга кўнигиришмоқчи бўлдилар. Сисий кескинлик кучайтиришмоқда. Яна ҳарбий ус-

тууликка эришишга умид боғланмоқда, дўқ-пулиска ишга солинди. Бошқа мамлакатлар ва халқларининг ишларига аралашшга ошқоро даъво қилинмоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси «совет ҳарбий хавфи» деган қўпол уйдирма билан ниҳобланмоқда. СССР Олий Совети тантанали равишда бундай дейди: Совет Иттифоқи ҳеч қимга хавф солаётгани йўқ. Рағбатлиги ёки Шарқдаги биронта давлат билан мухолифлик қилишига интилаётгани йўқ. Совет Иттифоқи ҳарбий устууликка интилагани йўқ ва интимайди ҳам. У қуролланши бойғасини янги давраларининг ташаббускорни бўлгани йўқ ва бўлмайди ҳам. У қурол-яроқларнинг ҳар қандай турини ядро асосда, бошқа давлатлар билан келишиб чеклашга, тақимлашга рози эканини айтмоқда.

Тинчликни таъминлаш совет давлати ташқари сисийнинг олми мақсади бўлиб келди. Ҳўзир ҳам шундай ва шундай бўлиб қолади. 80-йилдан уруш Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезиди қабул қилган Тинчлик программаси шу мақсадга қаратилган. Бу программа ракета-ядро қуролли ҳам, шунингдек олдин қуролларини ҳам қирқатиришга доир тақлибларни ўз ичига олди, мавжуд можақорлар ва тинчлик вазиятларини бартараф этишга ҳамда янги можақорлар ва тинчлик вазиятларининг олдини олишга доир тақлибларни акс эттирди, кескинликни юмшатишга қўшурашнинг ҳамда барча қўшма давлати мамлакатларининг тинч ҳамкорлигини ривожлантиришга интилашнинг ифодалади. Бу программа

Совет Иттифоқи тинчлик ва хавфсизликнинг барча ақтуал масалалари юзасидан музокаралар олиб боришга, бошқа давлатларнинг ҳар қандай амалий тоғларига эътибор билан қарашга тавбар эканини изҳор этди. Бизнинг ядро асримида тинчлик, хавфсизлик, келажакка ишонч ҳаммага зарур бўлганидек, мулоқот, музокаралар ҳам боб-баравар ҳаммага зарурдир. Ҳўзир низоли проблемалар нақадар ўткир ва мураккаб бўлмасин, уларни музокаралар йўли билан ҳал этишдан бўлак оқилона усул йўқ. Мавжуд имкониятлардан биронтаси бой берилмаслиги керак. Ваът ганимат! Музокаралар учун фойдаланилмай қолган ҳар бир кун ўта борган сари ядро можақорлиги хавфи кучайверади. Ҳар бир халқ олдида ва барча халқлар олдида турган муҳим муаммоларнинг ҳал этилиши бир чеккага суртилиб қолади! Ваът ганимат!

Шу кўнларда ўз ҳаракатлари билан қуролланши бойғасини, дунёда одамларни оммавий равишда қирადиган вондиларининг янада қўлланшини рағбатлантираётган, давлатлар ўртасидаги низоли масалаларни ҳал этишга кўч ишлаш тўғрисида жар солаётган, ёки ҳўзир дунёни гафлатда қолдирувчи хавф-хатарини кўриб ўзини қўрмасликка олаётган кишиларнинг ҳаммаси ҳақиқатда инсониятнинг жаҳаннамга судрамоқда.

СССР Олий Совети барча мамлакатларнинг қонун чиқарувчи органларига муурожаат қилиб, ракета-ядро қуроллари бойғасининг янги даврасига йўл қўймаслик натижасини қўлуовчи музокараларни — олдиндан ҳеч қандай шартлар қўйилмайдиган ёки булғурибдики қилишга уринилмайдиган ҳалол, тенг ҳўқуқли музокараларни қўриётган билан ёқлаб чиқишга даъват этди.

СССР Олий Совети ўз муурожаатномаси ҳўзирги замоннинг мана шу энг муҳим, энг ўткир масаласига муносиб тарзда зўр эътибор билан қўриб чиқишга умид қилади. Парламентлар қуролланши бойғасини қилволлашга ва қуролланшига музокаралар йўли билан самарали равишда эришиш учун зарур имкониятларга ва оғур-эътиборга эга энгилликларига СССР Олий Советининг ишонч қилиди. Ўз томонидан СССР Олий Совети музокаралар якунида икконтати натижаларга эришишга кўмаклашадиган муҳитни яратишга бундан бўён ҳам ўз ҳиссасини қўшаверади. Тинчлик — инсониятнинг муштарак муқидир, бизнинг замонамида эса ҳаёт кечирининг энг биринчи шартидир. Биргилдикда куч-гайратлар билангина тинчликни сақлаб қолиш ва мустақкам таъминлаш мумкин ва лозим.

СССР СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ ОЛИЙ СОВЕТИ. Москва, Кремль. 1981 йил 23 июнь.

СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 23 июнда Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Оқсоқоллар кенгашининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисида Унингчакириқ СССР Олий Совети бешинчи сессияси кун тартиби ва иш тартиби масалалари муҳома қилинди. Шу масала юзасидан Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитиков ахборот берди. Оқсоқоллар кенгашининг мажлисида КПСС Марказий Комитета Сисий бюроси аъзолигига қандайдиган СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов ва СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе қатнашдилар. (ТАСС).

